

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mrk. 5.

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Tryumf sztuki kinematograficznej! Tryumf sztuki kinematograficznej!

20,000 mil pod wodą

Amerykańskie arcydzieło filmowe w 7 aktach, osnute na tle utworu

Jules Verne'a

Dziś **PREMIERA!**

Obraz pod tytułem „20,000 mil żegluga pod morskiej” wprowadzi Was, między innymi, w tajemniczy dotychczas świat odmętów podmorskich.

Opowieść Juliusza Vernego o tajemniczym bogactwie i geniuszu „Kapitanie Nemo” już dawno kusila reżyserów kinematografu. Zręczny autor filmu potrafił uzupełnić fantazję Vernego o kapi-

anie Nemo wyjaśnieniem romansowem jego zagadkowej przeszłości — przyczem jego walki z ludźmi, którzy dla Juliusza Verne pozostali w mroku tajemnicy. Nie przytaczamy ich tutaj, albowiem widzowie sami

zechcą śledzić cudowne dzieje Nautilusa, zwycięsko wynurającego się z poetycznym kapitanem na powierzchni morza i zapadającego, niby grobowiec, z jego zwłokami w olbrzymią mogilę wodną pomiędzy

czarodziejskie korale i milczące potwory oceanu. Zdjęcia oryginalne, poczynione z łodzi podwodnej, przechodzą prawie dotychczasową możliwość imaginacji ludzkiej.

Konferencja paryska.

Uchwały. — Zakończenie prac. — Opinia prasy.

PARYŻ, 31 stycznia. (Pat). Havas. Wedle urzędowego komunikatu konferencja zatwierdziła propozycje ekspertów wojskowych w sprawie rozbrojenia, domagając się od Niemiec najściślejszego wykonania zobowiązań przyjętych w Wersalu i Boulogne. Następnie konferencja uchwaliła jednogłośnie zarządzenia, przedstawione przez ekspertów w sprawie odszkodowań, przyjęła tekst instrukcji, przeznaczonych dla przedstawicieli mocarstw sojuszniczych na konferencję brukselską. Wreszcie ustaliła środki, jakie byłyby ewentualnie zastosowane, w razie gdyby Niemcy uchylały się od lojalnego ścisłego wykonania zobowiązań w sprawie odszkodowań i rozbrojenia. W nadziei, że Niemcy spełnią dobrowolnie przyjęte zobowiązanie, sojusznicy uznali, iż narazie nie zachodzi potrzeba przypominania w Berlinie środków przymusowych, jakimi sojusznicy rozporządzają. Przedstawiciele rządu niemieckiego zostaną zaproszeni do spotkania się z końcem lutego w Londynie z przedstawicielami mocarstw sojuszniczych.

Drugi komunikat zaznacza, że w ten sposób wielkie sprawy, jakie znajdowały się na porządku dziennym, zostały rozwiązane. — Jeżeli rozwiązanie nie jest ostatecznem, to jednak w każdym razie wytknięto zasadniczą drogę postępowania. Jeszcze ważniejszym rezultatem konferencji było ustalenie w polityce sojuszniczej jaknajserdeczniejszego porozumienia i jednomyślności. Wskazuje na to wyraźnie wstęp, umieszczony na czele tekstu rezolucji konferencji, w którym powiedziano, że sojusznicy są głęboko przekonani, iż jedynie ich najściślejszy związek może doprowadzić do pokoju i utrwalici odniesione zwycięstwo. Są zdecydowani odeprzeć wszelkie zamachy, zmierzające do naruszenia tego związku, który uważają za najpewniejszą gwarancję pokoju światowego, oraz wykonania traktatu ze względu na przyjęte zobowiązania, oraz środki przymusowe, ustalone przez sojuszników.

PARYŻ, 31 stycznia. (Pat.) Havas pozn. Wedle informacji Havasa decyzje konferencji będą jutro podane Niemcom do wiadomości w poniedziałek zaś zostaną publicznie ogłoszone.

BERLIN, 31 stycznia. (PAT). W.B.K. Następujące uchwały zostały w ciągu wieczora zakomunikowane Niemcom: W sprawie rozbrojenia przyjęto sprawozdanie marszałka Focha z nieznaczniemi zmianami. Niemcy muszą swoje ustawodawstwo uzgodnić z postanowieniami traktatu. Znieść zbędne stanowiska oficerów w ministerstwie wojny do dnia 15 kwietnia. Uznać zbędny materiał wojenny do dnia 28 lutego. Rozwiązać Einwohnerwehr do dnia 30 czerwca. Rozbroić rezerwowe okręty wojenne do dnia 30 kwietnia i zniszczyć okręty wojenne, znajdujące się w odbudowie, i wszystkie łodzie podwodne do dnia 31 lipca. Uzupełnić Zeppelinów, które zostały zniszczone 1919 roku. Zrzec się utworzenia policji powietrznej i przyjąć postanowienia aliantów, według których ma istnieć różnica między żegluga powietrzną cywilną i wojskową. Porozumienie aliantów w kwestji odszkodowań będzie zakomunikowane komisji odszkodowań, która ma kontrolować niemiecki eksport. Niemcy muszą wręczyć aliantom bony kasowe, które będą się równały udziałowi ich w ratach rocznych. Przewidziane są postanowienia karne, w szczególności obsadzenie nowych terytoriów, przedłużenie okupacji prowincji nadreńskich i wykluczenie Niemiec z ligi narodów.

PARYŻ, 31 stycznia. (East-Express). Dnia 30 stycznia o godz. 10-ej wieczorem konferencja premierów zakończyła prace. Protokół decyzji w sprawie odszkodowań podpisano o godzinie 5-ej popołudniu. W spra-

wie, udzielenia pomocy Austrii przyjęto projekt Louchera co do utworzenia syndykatu finansowego z kapitałem 200 milionów marek. Układ w sprawie rozbrojenia podpisano o godzinie 4-ej popołudniu.

Pan Barthou oświadczył przedstawicielom prasy, że sprzymierzeni uważają układ ten za zadowalający.

Co się tyczy węgla, rząd francuski wystosował do niemieckiego następujące żądanie: Francja wymaga dostawy 2,200,000 tonn miesięcznie.

PARYŻ, 31 stycznia. (Pat). H. Dzienniki wyrażają zadowolenie z powodu tego, że wyniki, osiągnięte na konferencji, sparaliżowały w zupełności usiłowania niemieckie, zmierzające do poróżnienia sojuszników. Dzienniki uważają, że dzień wczorajszy był najważniejszym od czasu rozbrojenia. Porozumienie między sojusznikami jest dzisiaj o wiele silniejsze, niż dawniej. Zrobiono olbrzymi krok na drodze do ustalenia pokoju światowego. Prasa podkreśla wybitne zdolności, jakie okazał Briand, i wyraża się z najwyższem uznaniem o jego zrzeczności i stanowczości, z jaką kierował posiedzeniami konferencji. Dzienniki angielskie tłumaczą ogólne zadowolenie opinii publicznej zwłaszcza szczęśliwem zacieśnieniem przyjaźni francusko-angielskiej.

O rozbrojenie Niemiec.

PARYŻ, 31 stycznia. (Pat). Havas. Delegacja niemiecka wysłała do rządu swego w Berlinie tekst zawiadomienia, jakie otrzymała z ręk prezydenta ministrów Brianda. W zawiadomieniu swem mocarstwa sprzymierzone przypominają, że godząc się na rozmaite zwłoki w sprawie rozbrojenia, uwzględniły trudności rządu niemieckiego w wykonywaniu zobowiązań, wynikających z traktatu pokojowego. Mocarstwa sprzymierzone spodziewają się, że rząd niemiecki nie zmusi mocarstwa, które trwają przy swoich poprzednich decyzjach do zastanowienia się nad tą ewentualnością, która by wynikała, gdyby Niemcy w dalszym ciągu nie wypełniali swoich zobowiązań. Mocarstwa zawiadamiają pozatem, że delegaci rządu niemieckiego zaproszeni będą na konferencję w Berlinie w końcu lutego.

Jak Niemcy mają płacić.

PARYŻ, 31 stycznia. (Pat). Hav. W związku z układami w sprawie rozbrojenia i odszkodowań „Temps” donosi, że konferencja, która się odbyła z inicjatywy Louchera, postanowiła, iż Niemcy powinni złożyć ceny wymienne, odpowiadające rocznym ratom, których wysokość jest obecnie ustalona.

Co do rozbrojenia „Temps” oświadcza, że Niemcom będzie udzielona pewna zwłoka. Sojuszn-

cy zwrócą się jednak do rządu niemieckiego o spowodowanie przyjęcia przez Reichstag w drodze ustawodawczej pewnych postanowień, związanych z rozbrojeniem. Najbliższa konferencja, która odbędzie się w Londynie w lutym, zajmie się sprawami wschodnimi i wysłucha zdania przedstawicieli rządu niemieckiego o układach, zawartych obecnie.

Czem są organizacje wojskowe niemieckie?

Konferencja międzykoalicyjna obraduje obecnie nad rozbrojeniem Niemiec i rozwiązaniem organizacji wojskowych. Dotąd rząd niemiecki motywował ich istnienie potrzebą silniejszej policji wewnętrznej, obecnie jednak twórca związku „Orgesch” dał koalicji doskonałą broń w rękę — dzięki swej szczeroci. Na zjeździe organizacji wojskowych w Würzburgu oświadczył on otwarcie, że „Orgesch” nie ma na celu żadnych dążeń separatystycznych, przeciwnie: „ma być kamieniem węgielnym, służącym za podstawę odrodzenia całych Niemiec”.

Przed podróżą nad Sekwanę.

(Tel. od naszego koresp. warsz.).

Termin wyjazdu Naczelnika Państwa został ściśle określony. Naczelnik Państwa wyjeżdża dzisiaj, t. j. we wtorek specjalnym pociągami o godz. 7 min. 45 wiecz. Przed wyjazdem odbędzie się w Belwederze narada, w której wezmą udział: prezydent ministrów Witos i ministrowie: ks. Sapięha i gen. Sosnkowski. Przed wyjazdem także Naczelnik Państwa przyjmie bawiącego od wczoraj w Warszawie gen. Żeligowskiego.

W czasie nieobecności ministra ks. Sapięhy, który jak wiadomo, udaje się do Paryża wraz z Naczelnikiem Państwa zastępować go będzie p. Erazm Piltz.

Zowarzystwo Miłośników Muzyki

JUTRO gra

Prof.

D. Danczowski

(Poznań)

Wiolonczelista.

Dobre perspektywy plebiscytowe.

BYTOM, 31 stycznia. (Pat). Pisma niemieckie donoszą z Berlina, że zapisy na listy głosujących są bardzo nieliczne. W samym Berlinie urządzono 13 biur do zapisów. Wedle oświadczenia magistratu berlińskiego zaledwie jedna trzecia wszystkich uprawnionych prosiła o zapisanie ich na listy. Jest to, jak zaznaczają pisma niemieckie objaw bardzo smutny.

BERLIN, 31 stycznia. (Pat). Agitacja polska wśród emigrantów górnośląskich rozwija się bardzo pomyślnie. W Berlinie i innych miejscowościach odbywają się wiece, które cieszą się powodzeniem. Emigranci przekonywując się o słuszności sprawy polskiej i przejrawszy kłamstwa niemieckie przechodzą bardzo licznie do obozu polskiego.

Jakie sumy są potrzebne Polsce na plebiscyt Górnośląski?

Na zabezpieczenie głosujących potrzeba 70 mil. marek. Głosujący będą ubezpieczeni.

Warszawski „Le Journal de Pologne” postarł się w przybliżeniu sprecyzować sumę, jakiej potrzebował będzie Polska na przeprowadzenie plebiscytu górnośląskiego, zwłaszcza, iż rząd niemiecki nie cofa się przed żadnym wydatkiem, że bierze na siebie wszystkie koszty transportu i ubezpieczenia życia głosujących Niemców.

W Polsce — pisze „Journal de Pologne” — sam naród bezpośrednio ponieść koszt plebiscytu, bez udziału w wydatkach polskiej kasy państwowej. Oto dlaczego utworzyło się pod przew. hr. A. Zamojskiego towarzystwo, które stawia sobie za zadanie, zgromadzenie potrzebnych funduszy.

Idzie tu o sumy poważne. Samo zabezpieczenie transportu i utrzymanie głosujących, które musi być opłacane w markach niemieckich, kosztować będzie co najmniej 70 milionów marek. A ponadto istnieją cały szereg in-

nych wydatków. Oto wobec możliwości rozruchów, jakie wynikają na Górnym Śląsku, w okresie plebiscytu, postanowiono ubezpieczyć na życie polskich głosujących. Ubezpieczenie to będzie kosztowało około 50 milionów marek. Chcąc te wszystkie potrzeby uwzględnić, całe społeczeństwo musi okazać swoją ofiarę. Składamy zatem i to jak najrychlej ofiarę na fundusz plebiscytowy.

"Kłkja" niemiecka na G. Śląsku.

BYTOM, 31 stycznia (PAT). — Wczoraj odbył się w Białejowicach w pow. Gliwickim wiec polski na którym do licznie zebranej publiczności przemawiał p. redakt. Kwiatkowski. W czasie przemówienia wtargnęła na salę niemiecka bojówka z Kaffankem, niemieckim komisarzem plebiscytowym, na czele i rozpędziła zebranych, gęsto strzelając do niekających. Kilku członków policji plebiscytowej stanęło po stronie Niemców i aresztowało 1 polaka. Napastnicy wśród ogólnego zamieszania skradli 1 automobil, 2 futra i torebkę damską z pieniędzmi. Bliższych szczegółów co do ofiar tego gwałtu niemieckiego, dokonanego niemal pod okiem komisji koalicyjnej, brak.

Kronika polityki polskiej.

— Wedle doniesienia „Ukraińskiego Wistnyka“ leader „samostojników“ naddnieprzańskich Opanas Andrijewski bawił w Warszawie, konferując z czynnikami miarodajnymi, a potem odwiedził tarnowski rząd URL, odbywszy konferencję też z Petlurą. Cała akcja osłonięta jest tajemnicą.

Dr. Andrijewski był członkiem dyrektoriatu Ukrainy, władzy, która objęła rząd po upadku „hetmana“ z pruskiej łaski, reprezentantem prawicy, za jaką uważają „samostojników“, sprzeciwili się bolszewickim pomysłom, które głównie rozdzieliły się w głowie Wynyeczki, dzisiaj jawnego komunisty, a part do oparcia się o entente. Z drugiej strony stał w ciągłym konflikcie z dyrektoriatem w sprawie stosunku do galicjan, będąc w ścisłych stosunkach z dr. Petruszewiczem. On był ośrodkiem „Zachodniej Ukrainy“. Na wiosnę 1919 roku chwycił się „samostojnicy“ aż do rewolty wojskowej atamana Oskilki, byle utracić socjaldemokratów i Petlurę. W końcu uległ i z Petruszewiczem opuścił dyrektoriat, dając temu w dziejach Ukrainy początek atamanszczyźnie. Fizjognomja jego więc jasna.

Drugą taką podróżą polityczną jest przyjazd „hetmana“ Skoropadskiego do Wiednia, ad limina Petruszewicza. Pan generał ma być ogromnie po ukraińsku nastrojony, a przyjazd jego łączy się ze zdarzeniami, jeżeli na Ukrainie wnet spodziewać się należy. Za Skoropadskim stoją — co przyznaje „Ukr. Wistnyk“ — Niemcy i zapewne Anglia, o ile Anglia zechce włożyć kapitał w niepowąnaną imprezę monarchistów wszystkich krajów, łączących się w imię odbudowy tronów.

— Wyjechali do Warszawy specjalnym pociągami gen. Żeligowski, Prystor i delegat rządu Rzeczypospolitej przy tymczasowej komisji rządzącej Raczkiewicz. Wezmą oni udział w naradach, które odbędą się mając w Warszawie, w celu uzgodnienia polityki rządu polskiego z polityką komisji tymczasowej.

— Jak donosi „Le Temps“, minister oświaty w Rumunii p. Goga otrzymał miesięczny urlop, aby udać się do Polski w misji dyplomatycznej.

— Dnia 30 b. m. wyjechali do Gdańska polscy członkowie gdańskiej rady portowej dr. Stefan Grabski i p. Gettlich.

— W ubiegłą niedzielę przybył do Warszawy pułkownik Charadiguy, a także inni członkowie komisji kontrolującej Rady Ligi narodów. Wczoraj pułk. Charadig-

ny przyjął na posłuchania ministra ks. Sapieha.

— Dnia 30 stycznia r. b. w salonach hotelu Europejskiego, odbył się obiad urządzony przez Ministerstwo spraw zagranicznych dla przedstawicieli dyplomatycznych Estonji, Gruzji i Lotwy, których państwa zostały ostatnio uznane de jure przez Polskę i mocarstwa zachodnie. Ze strony polskiej przemawiali pan wice-minister Dąbrowski, naczelnik wydziału wschodniego Min. spraw zagranicznych Łukasiewicz i szef sztabu generalnego gen. Rozwadowski.

W gorących słowach dziękowali panowie: Olinch, charge de affaires lotewski, ks. Eristagi, poseł gruziński, oraz kapitan Junkur szef estońskiej misji wojskowej.

— Jak dowiadujemy się na kolejnej sesji Rady Ligi narodów która odbędzie się w marcu, przedstawiciel Polski zabierze głos w sprawie wysiedlenia żydów z Austrii, występując przeciwko tego rodzaju zarządzeniom antysemitycznym.

— Dnia 31 stycznia 21 roku odbył się w Belwederze akt wręczenia Naczelnikowi państwa na uroczystej audjencji listów uwierzytelniających przez trzeciego z kolei posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego angielskiego pana Williama Grenfella Mac Millera.

— Jak wiadomo, układ w sprawie repatriacji, którego podpisanie oczekiwane jest z dnia na dzień, przewiduje utworzenie komisji mieszanych w Warszawie i Moskwie, złożonych z delegacji obu stron zainteresowanych. Do Moskwy uda się tedy delegacja polska, zaś do Warszawy — delegacja rosyjska. Wyjazd delegacji polskiej z p. Edwardem Zaleskim na czele, do stolicy Rosji sowieckiej, nastąpi w dniu 10 lutego, jeżeli nie zajdą jakieś nieprzewidziane komplikacje.

Rokowania w Rydze.

RYGA, 31 stycznia. (East-Express). Wbrew pogłoskom, które znalazły wyraz w niemieckiej prasie ryskiej, rokowania pokojowe są w pełnym toku.

W najbliższym czasie oczekiwać można zasadniczych decyzji, które przyspieszą rozstrzygnięcie kwestii spornych.

W Gdańsku.

GDANSK, 31 stycznia. (Pat.). — Dzisiaj przed południem odbyło się posiedzenie, w którym wziął udział prezydent senatu Sahm i jego zastępca prezydent sejmiku gdańskiego oraz członkowie konwentu senatorów. Na posiedzeniu tem omawiano żądanie gen. Hackinga komisarza ligi narodów w sprawie oddania mu na mieszkanie gmachu, w którym mieści się sejm gdański.

Nowe zakusy antypolskie Niemców gdańskich.

GDANSK, 31 stycznia. (East-Express). „Gazeta Gdańska“ dowiaduje się, iż w rządowych sferach niemieckich Gdańska planowany jest zamach na polskie prawa kolejowe w Gdańsku. Niemcy gdańscy mają żądać, aby wszystkie koleje gdańskie, z wyjątkiem lokalnych, obsługujących ruch miejski i przedmieś, przeszły pod zarząd i na własność rady portowej wraz z dworcem Gdańska i gdańską dyrekcją kolejową. W ten sposób Polska nie otrzymałaby na obszarze wolnego miasta ani jednej linii kolejowej. Chcąc przeprowadzić swe plany dogmagają się Niemcy gdańscy, aby już w najbliższym czasie ukonstytuowała i zebrała się rada portowa, oraz by zażądała ona oddania jej linii kolejowych. Żądanie to, jak zaznacza „Gazeta Gdańska“ jest bezprawnym, bowiem rada portowa obejmuje czynności, według konwencji, dopiero w 3 miesiące po wyborze, względnie mianowaniu prezesa. Prezes dotychczas jeszcze nie jest mianowany, ani też wybrany. Tem samem żądanie, aby rada portowa obecnie rozpoczęła funkcje jest nieuzasadnione.

O przyszłe zbory.

WARSZAWA, 31 stycznia. (PAT). Ministerstwo pracy i opieki społecznej

wzywa panów właścicieli ziemskich aby zapotrzebowania na sezonowych robotników rolnych już teraz, niezwlekając, kierowali do właściwych państwowych urzędów pośrednictwa pracy. Tylko pod tym warunkiem państwowe urzędy pośrednictwa pracy będą mogły skutecznie przeciwdziałać masowemu uchodźstwu pracowników rolnych oraz dostarczać gospodarstwu rolnemu potrzebnych pracowników sezonowych.

Ziemia dla żołnierzy.

WARSZAWA, 31 stycznia. — (Pat.) Ekspozytura M. S. W. dla spraw demobilizacji podaje do wiadomości, że w porozumieniu z Min. rolnictwa i dóbr państwowych oraz z głównym urzędem ziemskim przystępuje do realizacji ustawy sejmowej z dnia 17 grudnia 1920 roku o nadaniu ziemi żołnierzom W. P. na kresach wschodnich. W tym celu:

1) przy ekspozyturze M. S. W. zorganizowaną została sekcja osad żołnierskich, która udziela zainteresowanym wszelkich informacji, oraz współpracuje z głównym Urzędem ziemskim przy Min. rolnictwa i dóbr państwowych, przy realizacji wyżej wymienionej ustawy.

2) Przy dowództwach poszczególnych dywizji piechoty i bry-

gad jazdy zostały zorganizowane komisje kwalifikacyjne, które mają za zadanie kwalifikowanie praw żołnierskich do otrzymania nadziału ziemi według kategorii przewidzianych w ustawie.

3) Przy dowództwach okręgowych generalnych będą zorganizowane komisje kwalifikacyjne, które określają uprawnienie żołnierzy, pozostających w oddziałach, podległych dowództwu okręgowemu generalnemu, oraz żołnierzy już zdemobilizowanych, a zamieszkujących na terenie podległym danemu DOG.

4) Celem przejęcia ziemi na rzecz państwa na cele osadnictwa wojkowego, zostaną w najkrótszym czasie zorganizowane przez główny Urząd ziemski Ministerjum rolnictwa i MSW. powiatowe komitety nadawcze, które w myśl ustawy będą dokonywały przejęcia ziemi na rzecz państwa, oraz przeprowadzały nadział ziemi poszczególnym żołnierzom.

5) Celem dokonania zasiewów wiosennych, oraz pomocy przy technicznym wykonaniu ustawy o nadaniu ziemi żołnierzom W. P. poszczególne dywizje okażą w tym roku w myśl rozkazu p. ministra wojny wydatną pomoc w przejąciu oraz uruchomieniu i wybudowaniu osad żołnierskich.

Malwersacje banków warszawskich.

Bankierzy warszawscy przeciw finansom Polski.

Rząd polski wpadł na ślad niesłychanego skandalu giełdowo-bankierskiego. Bankierzy warszawscy grałi swiadomie na obniżeniu marki, rujnując w ten sposób skarby państwa polskiego.

Jak prowadzono spekulację?

Bankierzy warszawscy, chcąc posiadać możność swobodnego dysponowania walutami obcymi przesyłali do szwajcarskich banków pakiety z listami zastawnymi miejskimi i ziemskimi, oraz rublami carskimi. Pieniądże te składano na rachunek otwarty w tamtejszych bankach, a bankierzy warszawscy natomiast mogli wystawić przekazy w walucie szwajcarskiej. Ponieważ zapotrzebowanie na walutę szwajcarską było olbrzymie, przeto bankierzy miesięcznie osiągnęli zysk blisko 60 milionów marek.

Malwersacje te przyłapano na poczcie.

Skarby państwa, obserwując nienaturalną niżkę marki polskiej, postano-

wił zbadać drogi, które waluta polska odpywała. Okazało się, że bankierzy listy zastawne miejskie i ziemskie przesyłali w pakietach drogą pocztową. Przesyłki pocztowe poddano bacznej obserwacji i w ubiegłym tygodniu przyłapano pakiety z walutą rosyjską w ogólnej ilości miliona rubli carskich.

Warszawska bankierska rodzina.

Pakiety te natychmiast skonfiskowano i wdrożono śledztwo. W toku dochodzenia ustalono, że sumy te przesyłali jeden z najważniejszych banków, należący do znanej rodziny bankierskiej w Warszawie. Na czele tego banku stoi wybitny członek tej rodziny, który w r. 1918 brał czynny udział w organizacji skarbu i był nawet szefem departamentu skarbu. Rodzina ta, w której bankierstwo jest dziedziczne, brata i bierze dotychczas wybitny udział w życiu politycznym i gospodarczym Polski. Sprawa została skierowana do prokuratury.

Spekulacje Banku Kupiectwa Polskiego.

Od dłuższego czasu do ministerstwa skarbu napływały skargi na działalność banku Kupiectwa Polskiego. Skargi składał emigranci polscy, którzy twierdzili, że bank Kupiectwa Polskiego wykazuje emigrantów.

Wzysk uprawiano w ten sposób, że emigrantom, którzy zgłosili się do agentów banku w Ameryce i żądali za dolary marek niemieckich, bank wypłacał w markach polskich, uprawiając w ten sposób nie tylko wyzysk, ale wprost oszustwo.

Na skutek tych skarg skarb zarzą-

dził rewizję ksiąg, która to rewizja potwierdziła oskarżenie. Bank zarabiał miesięcznie na tej „operacji“ około 50 milionów marek.

Jednocześnie rewizja ujawniła, że bank Kupiectwa Polskiego zajmuje się szmuglowaniem marek polskich do Gdańska, gdzie rzucano je na giełde, wywołując niżkę marki polskiej. W bankach gdańskich zarządzono również rewizję. Na skutek złożonego ministrowi skarbu raportu i wyniku śledztwa bankowi Kupiectwa Polskiego wytoczono proces karny.

Z parlamentu czeskiego.

PRAGA, 31 stycznia. (East Expr.). Parlament Czechosłowacki przyjął po dłuższej debacie traktat pokojowy między Czechami, Węgrami i Bułgarią, a także traktat, ustanawiający granicę między Polską, Niemcami, Jugosławiją i Czechosłowacją.

PRAGA, 31 stycznia. (Pat.). — „Lidowe Nowiny“ donoszą, że na najbliższym posiedzeniu parlamentu zgłoszona zostanie interpelacja czy prawdą jest jakoby między Polską i Czechosłowacją istniał tajny układ odnoszący się do kwestji przynależności państwowej mieszkańców Śląska Cieszyńskiego.

Pomoc dla Austrii.

PARYŻ, 31 stycznia. (Pat.). W. B.K. Sprawozdanie Luchera przyjęte przez konferencję w sprawie pomocy dla Austrii poleca sprzymierzonym rządów, by rzekły się wszystkich żądań wobec Austrii, tak w sprawie odszkodowań, jako też zwrotu kosztów okupacji. Sprawozdanie przewiduje też pewne zarządzania, mające na celu zmniejszenie liczby urzędników i usunięcie przeludnienia Wiednia oraz utworzenie kontroli finansowej. Sprawa ta będzie dalej badana, a w najbliższym czasie odbędzie się konferencja w pobliżu Tryestu, na której będą zaproszone wszystkie nowe państwa sąsiadujące z Austrią. Na konferencji będzie omawiany sposób celem ulepszenia stosunków i organizacji tej części Europy.

Lenin contra Trocki.

RYGA, 31 stycznia. (East Expr.). Według wiadomości z Rosji sowieckiej, między Leninem a Trockim powstały poważne nieporozumienia na tle różnie zapatrywania w sprawie umowy z Anglią. Lenin jest zwolennikiem podpisania umowy, Trocki sprzeciwia się temu. Prócz tego rozbieżność zdań istnieje w stosunku do związków zawodowych.

Niesłychane wynidnienie w Piotrogradzie.

RYGA, 31 stycznia. Z Petersburga donoszą, że miasto liczy obecnie 25000 mieszkańców (podczas gdy przed wojną miało dwa miliony przyp. Red.) Brak środków żywności jest o wiele większy niż w Moskwie. Wyjeżdżające z Piotrogradu osoby prywatne są obowiązane zostawić zakładników jako gwarancję powrotu.

Tym niemniej ilość ludności w Piotrogradzie stale maleje.

Ruch społeczny w Hiszpanji.

BARCELONA, 31 stycznia. (Pat.). Havas. — 22 syndykalistów zostało uwięzionych w twierdzy.

Rehabilitacja kemalistów.

KONSTANTYNOPOL, 31 stycznia. (Pat.). Rząd postanowił przywrócić Kemalowi oraz innym przy-

wódcóm wszystkie prawa. Kemal oświadczył, że weźmie bardzo chętnie udział w konferencji londyńskiej, wymaga jednak ścisłego zastosowania odnośnych paragrafów traktatu, dotyczących Anatolji i Sylicji.

O bank robotniczy w Stanach Zjednoczonych.

NOWY JORK, 31 stycznia. — (PAT) Havas. „Herald“ donosi, że w Baltimore grupa robotników, należących do amerykańskiej federacji pracy, podjęła usiłowania, celem skłonienia swych członków do wycofania swych funduszy z kasy oszczędności i zorganizowania banku robotniczego.

Towarzystwo dla handlu międzynarodowego.

WASZYNGTON, 31 stycznia H. spóźnion. Zostało zatwierdzone urzędowo Towarzystwo dla handlu międzynarodowego rozporządzające kapitałem 100.000.000 dolarów.

Sensacyjne rewelacje o bitwie nad Marną w r. 1914.

Przypadkowe odkrycie wpłynęło na decyzję Gallieniego.

Pułkownik Fagelde, członek poselstwa francuskiego w Londynie, wygłosił w tych dniach odczyt o bitwie nad Marną. Oświadczył on, że francuzi w nocy z 1 na 2 września 1914 r. dostali do swych rąk portfel jednego z niemieckich oficerów sztabowych z V-ej dywizji kawalerji.

Oficera tego wziął do niewoli patrol francuski. W portfelu jego znajdował się plan pochodu wszystkich jednostek bojowych, które miały rozpruć na drugi dzień operację pod wodzą Klucka. W planie tym podany był podział kolumn, wraz z oznaczeniem czasu wyruszenia w pochód i przybycia na miejsce przeznaczenia.

Najważniejszym jednak szczegółem tych planów były, iż — o czem przypadkowo dowiedzieli się francuzi — wojska niemieckie zamiast przez dolinę rzeki Oise, miały ruszyć na Paryż.

To właśnie zarządzenie wpłynęło na zarządzenie gen. Gallieniego, kiedy nie spodziewanie rzucił jedną armję na flanki wojsk gen. Klucka, co dało francuzom decydujące zwycięstwo nad Marną i spowodowało odwrót Niemców w kierunku rzeki Aisne.

Za sprzeniewierzenie sum skarbowych.

W dniu wczorajszym wykonany został wyrok śmierci, wydany przez sąd wojskowy na por. Bolesława Gołubowskiego za sprzeniewierzenie sum skarbowych.

Nie będzie strajku rolnego.

W ministerstwie pracy odbyła się narada przedstawicieli związków ziemian i robotników rolnych, w której wymieniana ostatnio groźba strajku rolnego została usunięta. Omówienie szczegółów, co do których nie nastąpiło porozumienie, odłożono do 4 lutego. Związek ziemian reprezentował na naradzie pan Stecki, zaś komisję centralną klasowych związków zawodowych poseł Żóławski.

Z czarnej giełdy w Warszawie.

(Tel. od nasz. warsz. koresp.). To, co się w ostatnich dniach dzieje na nieoficjalnej giełdzie warszawskiej, nie daje pojęcia o tem, czy kursy spadają, czy się podnoszą. Dość, że zmieniają się one z godziny na godzinę. Powodem tego jest poczęści brak wiadomości z Gdańska.

Marki niemieckie płacono zrana 14.10, potem 15.50, później 14.—, wieczorem 14.50.

Dolary: 795—810—840, a wieczorem — 825.

Funt: w południe 2800, wieczorem — 3000.

Ruble złote: w południe 38000, wieczorem 37000.

Ruble srebrne: 225.

Ruble sowieckie: 5.

Franki: 54.

Korony stemplowane: 152.

Z kraju.

Katastrofalna eksplozja w urzędzie cłowym.

Niezwykła katastrofa wydarzyła się w lwowskim urzędzie cłowym, względnie na mieszczącej się obecnie w tym gmachu poczcie pakunkowej. Z magazynu pakunkowego wynoszono właśnie na obszerne podwórze pakunki, przeznaczone do naladowywania wózków pocztowych. Manipulacją tą kierował podurzędnik Sobol.

Zwyczajem pocztowym pakunków nie składa się pojedynczo, lecz rzuca się je na ziemię względnie do wozów w przekonaniu, że zawartość ich jest dla otoczenia zupełnie nieszkodliwa. Tym razem chciało jednak nieszczęście, że było inaczej. Jeden bowiem z pakunków rzucony na ziemię eksplodował z nadzwyczajnym hukem, raniąc urzędującego podurzędnika Sobolowi ciężko twarz, a szczególnie lewe oko, które zupełnie wypłynęło.

Eksplozja nastąpiła z tak nadzwyczajnym hukiem, że zaalarmowała nie tylko pracujących tamże robotników, ale całą okolicę, a panika była tem większa, że równocześnie wśród niezwykłego huku i loskotu pękło około 100 szyb. Ciężko zranionego podurzędnika odwieziono do szpitala.

O całym zajściu zawiadomiono natychmiast dyrektora policji, z której ramienia przybył na miejsce wypadku urzędnik biura bezpieczeństwa, a następnie urzędnik biura prezydialnego, przypuszczano bowiem, że w pakunku była jakaś amunicja i że poza całą sprawą kryje się jakaś sprawa polityczna. Pakunek był adresowany do kupca Dawida Rosenberga, właściciela sklepu galanterijnego i zabawek dziecięcych, przy ul. Legionów 41.

Natychmiast przeprowadzono u niego ścisłą rewizję, przyczem zbadano korespondencję, a nie znalazłszy niczego podejrzanego, owszem skonsultowawszy, że syn służy w wojsku polskiem a córka w ochotniczej Legii kobiet, przeprowadzono jeszcze rewizję prywatną, która również nie wydała żadnego rezultatu. Wedle przypuszczenia władz w fatalnym pakunku znajdował się prawdopodobnie karbid.

Przesłuchiwany natomiast kupiec twierdzi, że znajdowały się w nim tylko korki do strzelania z pistoletów dziecięcych, nadane przez pewnego kupca hurtownego z Warszawy, mimo, że korków tych wcale nie zamawiał, ani też faktury na nie nie otrzymał. Wedle jego twierdzenia, w pakunku tym było około 800—1000 takich korków.

Podobna eksplozja zdarzyła się przed kilku miesiącami tuż przed sklepem przy wyładowaniu, ale wówczas skończyło się tylko na samym huku, gdyż korków było tylko 50 składowanych w 2 pudełkach. Ponieważ od tego samego nadawcy kupca hurtownego z Warszawy znajdował się także w piątkowej poczcie pakunkowej pakiet adresowany do kupca Grossa, również przy ul. Legionów, przeprowadzono u niego rewizję, przekonano się jednak, że w pakunku tym były tylko baterie elektryczne.

Policja prowadzi w dalszym ciągu dochodzenia w tej bądź co bądź nieodłożonej sprawie. Tak za szkody materialne powstałe dla skarbu państwa z powodu pęknięcia około 100 szyb, jakoteż za uszkodzenia na zdrowiu i ciele podurzędnika Sobola, odpowiada nadawca warszawski.

Łódź.

Listy do Rosji.

W związku z wysyłaniem listów do Rosji i na Ukrainę przez Polski Czerwony Krzyż, oddział łódzki PTOK nadmienia, że listy te zostają wysyłane za pośrednictwem Rosyjskiego Czerwonego Krzyża i że okazje przesyłania listów do Rosji są obecnie bardzo częste; gorszą natomiast jest komunikacja z Ukrainą. Listy na Kankaz wysyłane są tylko od czasu do czasu. — Przyjmuje się również w biurze Czerw. Krzyża (Piotrkowska № 96) listy do jeńców, znajdujących się w niewoli bolszewickiej i nie pobiera się za nie opłaty. Pożądany jest dokładny adres obozu jeńców.

W sprawie strajku na kolejkach dojazdowych.

W sobotę, w sprawie strajku na łódzkich kolejkach dojazdowych była u prez. Witosza delegacja, składająca się z posłów: Szczerkowskiego, Waszkiewicza, delegacji związkowej z Łodzi, Rapalskiego i Pokorskiego, oraz przedstawicieli pracowników kolei dojazdowych Szalińskiego, która przedstawiła p. Witosowi przebieg strajku i następstwa, jakie z powodu przeciągania zastęgu wyniknąć mogą. Prezydent ministrów oświadczył, że sprawą tą zajmie się i uczyni wszystko, aby doprowadzić do zakończenia strajku.

Niezależnie od tego, delegacja kontrowała z min. kolei Jasińskim i min. pracy Peplowskim. Ten ostatni oświadczył, że nie-

zwłocznie wyśle do Łodzi delegata z szerokimi pełnomocnictwami, jak również porozumie się z min. kolei i sprawiedliwości, aby i te wysłały delegatów dla zbadania na miejscu całokształtu sprawy i jej rozstrzygnięcia.

Kontrola nad ubojem nierogacizny.

Urząd walki z lichwą zaproponował dyżur na obu rzeźniach, celem kontroli nad zakupem żywych i bitych wieprz przez łódzkich rzeźników. Tak zwany kocioł, czyli wspólny zakup wieprz został faktycznie zniesiony, lecz kontrola nad cenami sprzedaży skutkuje w ten sposób iż zapobiega podbijaniu ceny przez poszczególnych rzeźników, oraz żądaniu nadmiernych cen przez sprzedających. Ceny bitej wagi wieprz wobec tego spadły i towaru jest pod dostatkiem.

Brak nauczycieli.

Na konferencji kierowników szkół powszechnych w dn. 29 b.m. stwierdzono co następuje:

Dążenie inspektora szkolnego w Łodzi do ścisłego wykonania rozporządzenia ministerstwa, ustanawiającego oszczędność w mianowaniu sił nauczycielskich do szkół powszechnych, spowodowało zamęt w zajęciach szkolnych, gdyż około stu oddziałów pozostaje bez nauczycieli — wychowawców.

Związek nauczycielski, komisja powszechnego naucz. i rada szkolna okręg. wyczerpały wszelkie środki, mające na celu poprawę obecnie panujących stosunków w szkolnictwie.

Nie pomogły memorjały i wysyłanie delegacji i obecnie kierownicy zmuszeni są przerwać zajęcia w tych klasach, w których brak jest sił nauczycielskich.

W myśl uchwały walnego zgromadzenia członków Związku naucz. z dn. 1 lutego około pięć tysięcy dzieci zmuszone będzie opuścić szkoły z powodu braku nauczycieli. Zbyt niskie uposażenie nauczycielskie, spowodowało, iż nietylko brak reflektantów na stanowiska nauczycielskie, lecz nawet i wykwalifikowane siły opuszczają posady — od września do czasu obecnego pięćdziesiąt siedem osób porzuciło stanowiska nauczycielskie. W obecnych warunkach nie może być mowy o przymusie szkolnym w Łodzi, dopóki rada miejska i czynnik miarodajne nie zaradzą złemu.

Kurs dla nauczycieli.

Miesięczny kurs instruktorski dla nauczycieli i organizatorów kursów dla dorosłych subsydjowany przez wydział oświaty pozaszkolnej min. wyznań i oświecenia publicznego rozpocznie się dnia 21 lutego r. b. o godz. 10 rano w lokalu towarzystwa krajowawczego, Warszawa (Karowa 31). Program kursu obejmuje dział ogólny, organizacyjny, wykłady ściśle metodyczne, oraz najważniejsze zagadnienia z nauki o Polsce współczesnej. Przewidywana jest codzienna 6-godzinna praca (wykłady, dyskusje, prace seminaryjne, lekcje wzorowe i próbné itp.). — Uczestnicy kursu posiadający wykształcenie przynajmniej seminaryjne po złożeniu egzaminów otrzymają świadectwa.

Zgłoszenia na kurs przyjmuje do dnia 12 lutego r. b. „Centralne biuro kursów dla dorosłych” Warszawa, Krucza 21, telef. 188-03 (od godz. 10 do 3). Stypendyści instytucji samorządowych i społecznych mają pierwszeństwo. — Opłata za kurs wynosi mk. 200.

Podwyższenie płac w gminie żydowskiej.

Stosownie do uchwały, powziętej na konferencji u inspektora pracy, podwyższono służbie cmentarnej pensję o 80 proc. od 15 grudnia ub. roku. Związek żąda 90 pr. z warunkiem uwzględnienia nowych stawek od 1-go lutego r. b. Służbie schroniska umysł. chorych podwyższono płacę od 1 grudnia r. ub. o 70 proc.

Związek pracowników gminy postanowił przedstawić tę uchwałę ogólnemu zebraniu do zatwierdzenia. Zarząd gminy zastrzegł sobie prawo redukcji personelu.

"Miljonówki"

0,756,295
0,756,296
0,756,297

zostaną rozlosowane w dniu 8 lutego pomiędzy tych prenumeratorów „Głosu Polskiego”, którzy do dnia tego bezpośrednio w administracji pisma (Piotrkowska 106), wpłacą prenumeratę za m. luty i wyrównają ewent. zaległości.

Szansę na milion

będzie miał zatem każdy z prenumeratorów, który spełni wobec pisma, które prenumeruje, prosty obowiązek wpłacenia należności za otrzymaną gazetę.

Z żałobnej karty.

Onegdaj zmarł w Łodzi długoletni koncertmistrz filharmonii warszawskiej s. p. Adam Andrzejewski, który przybył niedawno do naszego miasta celem osiedlenia się tu na stałe i poświęcenia się pracy muzyczno-pedagogicznej.

Zmarły cieszył się powszechnym uznaniem wśród sfer, interesujących się sztuką muzyczną, liczne zastępy zaś jego uczniów na długie lata utrzymały pamięć o zmarłym swym mistrzu w społeczeństwie.

Dzień aktora.

Dzisiaj „Dzień aktora” — wszystkie teatry w całej Polsce w dniu dzisiejszym dają specjalne widowiska na kulturalne cele Związku artystów wspaniałych. Filja łódzka występuje dzisiaj z ciekawą komedią satyryczną B. Winawera p. t. „Księga Hjoa”. Reżyseria i główna rola Hjoa — Dr. Tadeusza Herłupa spoczywają w rękach dyr. Zelwerowicza; inne role wykonują: p. p. Duniowska, Jarkowska, Kulakowska, Dębski, Nowakowski, Regro, Rdzawski i Wiśniewski. We środę dwa widowiska: o godz. 3 popoł. po raz ostatni w sezonie „Powódź”, o g. 8 wiecz. „Z. A. D.” rewiacyjna komedia Duhanella. W próbach III część „Dziadów” pod reżyserią Al. Węgierki i „Wesele” w nowej konstrukcji scenicznej i reżyserskiej dyr. Zelwerowicza.

Dla ucznia — ochotnika.

W d. 25 b.m. okręgowy urząd akcyj i monopoli państw. nadesłał do Czerw. Krzyża ofertę mk. 500.000 otrzymaną od domu handlowego S. Bieliński i S-ka, jako zebrane w drodze dobrowolnego opodatkowania się odbiorców napojów alkoholowych. Zgodnie z życzeniem ofiarodawców i tych osób, które przyczyniły się do zebrania tej sumy, pieniądze zostaną zużyte dla uczni — ochotników, którzy na pierwsze zawołanie ojczyzny poszli na front i obecnie potrzebują kuracji, lub wzmocnienia w miejscowościach kuracyjnych.

Reduta Artystyczna.

Zapowiedziana na środę, dnia 2 lutego wielka „Reduta Artystyczna” wzbudziła wielkie zainteresowanie. Artyści teatru miejskiego dokładają wszelkich starań, żeby inteligencja łódzka raz przynajmniej mogła zabawić się w swoim kole bez karoty. Będą więc na tej Reducie pamiątkowe karneki, confetti, japońskie kioski, znakomity bufet z dobrodami, napojami i ciepłą kuchnią, osobliwości amerykańskie, chińskie kwiaty, bogaty program kabaretowy i wiele, wiele atrakcji. Zabawa trwać będzie od 8 wiecz. do 3 rano.

Wieczór wokalno-muzyczny.

Dn. 1 lutego b. r. odbędzie się w sali przy ulicy Piotrkowskiej № 24, wieczór wokalno-muzyczny urządzony staraniem podoficerów 4 Dywizji żandarmerji.

Czysty dochód z wieczoru przeznaczony na plebiscyt górnośląski.

Messalówna, Reder i Fertner.

Wkrótce zawitają do Łodzi dawno niewidziani na naszej estradzie goście Messalówna po raz pierwszy od 8-miu lat zjeżdżająca do Łodzi primadonna operetki warszawskiej i królowa made-

W dniu 30 stycznia 1921 r. w Łodzi zgasił w kwiecie wieku

s. p.

Adam Andrzejewski

Artysta Muzyk.

W zmarłym traci sztuka polska wybitną siłę artystyczną. Wieczny mu pokój!

Zwo Miłośników Muzyki.
Łódzka Orkiestra Symfoniczna.
Dyrekcja koncert. Alfr. Straucha.

wystawi w szeregu najnowszych arji operetkowych wraz ze świetnym partnerek p. Redo. Resztę wieczoru wypełnią pełne humoru produkcje p. Fertnera, znanego ulubieńca publiczności. Wieczór ten wywoła z pewnością wielkie zainteresowanie wśród szerszego ogółu.

Koncert M. Jachny.

Na czwartkowym koncercie p. Mikolaja Jachno wystawiony będzie ostatni akt opery „Eugeniusz Oniegin” w kostiumach. Poza tem program zawiera arje i pieśni polskich i rosyjskich kompozytorów.

W krainie róż i zieleni.

Pod powyższym tytułem odbędzie się w sobotę, dnia 5 lutego na rzecz Domu sierot przy ul. Północnej wielka maskarada w Sali Koncertowej. Program zapowiada szereg bardzo miłych niespodzianek i atrakcji.

Ostatnia maskarada.

Godnem zakończenia tegorocznego karnawału będzie ostatnia maskarada urządzona w dniu 8 lutego w Sali Koncertowej na rzecz Tow. opieki nad żołnierzem uzdrowieńcem w Łodzi. Komitet organizacyjny przygotowuje szereg niespodzianek. Początek o godz. 11 wieczorem, a koniec — gdy poranek zaświta.

TEATR MIEJSKI (Dzielnia 18)

pod dyr. A. Zelwerowicza.

Wtorek 1. II Dzień aktora. „Księga Hjoa”. Premiera! Kom. satyr. w 3 akt. B. Winawera.

Wypadki.

Zuchwały napad bandycki.

Onegdaj na szosie Aleksandrowskiej na jednej wiorście od Łodzi nie dojeżdżając do linii kolejowej na kupców jadących do Łodzi, napadło kilku bandytów, którzy steroryzowali ich zabrali posiadaną przez nich gotówkę w sumie 768,000 mk., poczem rabusie zbiegli nie ścigani przez nikogo. Nazwiska poszkodowanych: Abram Jakób Żółkind mieszkające Koła, Majer Winter mieszkające Koła, Marjan Briner (Koła), i Dawid Rosenstroch, zam. w Łodzi, przy ul. Aleksandrowskiej 16. O powyższym napadzie zawiadomiono urząd śledczy i komendę policji na pow. łódzki oraz wysłano natychmiast patrol konny, lecz narazie uczestników napadu nie wykryto.

Podrzucone dziecko.

Onegdaj do mieszkania Henocha Miłkanowa, zam. przy ul. Skwerowej 13 w czasie bytności jego małoletnich dzieci jakaś nieznajoma kobieta pozostawiła w mieszkaniu podrzuca pięciomiesięczną. Podrzućka przestano do przysłówki dziecięcego „Żłobek” mieszczącego się przy ul. Bocznaj 5. Odszukaniem owej kobiety zajęła się policja.

Nieudany „napad”.

Rozalja Klamzowska, zam. przy ul. Leszno 9 została napadnięta w lesie przy szosie Konstantynowskiej przez Bronisława i Stanisława braci Gabuch. zam. przy ul. Szosie Konstantynowskiej 19, którzy usiłowali dokonać na jej osobie gwałtu w czem przeszkodził im przechodzący przez las patrol policyjny VI komisariatu i jednego z napastników a mianowicie Stanisława Gabucha pochwylił. Bolesław Gabuch zbiegl.

Nagła śmierć.

Onegdaj przy ul. Gdańskiej 118 zmarła nagle Bartczak Marja lat 11. Przyczyna śmierci niewiadoma.

Co kradną?

Z mieszkania Mailli Manda, zam. przy ul. Dzielnaj 36 skradziono bielizny, garderoby, platerów i różnych srebrnych rzeczy na sumę pół miliona marek.

— Z mieszkania Hendli Ginter, zam. przy ul. Pieprzowej 12 skradziono różnych rzeczy na sumę 60.000 mk.

Kronika ekonomiczna.

Jarmark Łjoński. Znow się zbliża pora jarmarku w Ljonie, zjazdu kupców i przemysłowców z całej kuli ziemskiej, ze wszystkich krajów ententy i jej przyjaciół. W tym roku nie będzie tam zapewne brakować Niemców i Austriaków. (Ostatnio Francja zamówiła 20,000 wagonów kolejowych).

A Polska? Już w zeszłym roku były próby parafirm, a raczej jednostek do okazalego wystąpienia, skończyło się na bardzo skromniutkiej wystawce. Za to czeski wystawili i okazy i fotografie nawet z całego Śląska Cieszyńskiego (Trzyniec, Cieszyn, Witkowiec i t.d.).

W tym roku nasi przemysłowcy prerażeni wysokością kursu franka, ani myślą o wystawieniu eksponatów na „Foire de Lyon”. Polska tam jest tylko pawiem narodów, gdzie to najmniej potrzebne n. p. jakiś bal na cześć Ligi narodów, misji i t. d., zaś tam, gdzie naprawdę trzeba okazać wystąpić na marcowym jarmarku łjońskim, pokazując światu handlowemu zachodni, że przecież nie jesteśmy barbarzyńcami, którzy nic nie produkują, nawet surowców.

Izba polsko-francuska w Warszawie na posiedzeniu w dniu 5 stycznia r. b. postanowiła zwrócić się do biura propagandy przy prezydium Rady ministrów do ministra przemysłu i handlu z prośbą o wysygnowanie sum potrzebnych za przewiezienie kolekcji prób, fotografii i t. d. na jarmark w Ljonie, a następnie brukselski ewentualnie w Utrechcie i t. d.

Według projektu Izby handlowej francusko-polskiej wystawiający wzory nie ponosi żadnych kosztów, winien jedynie dostarczyć komitetowi próbki, wzory, cenniki i cyrkularze w języku francuskim, oraz dobrze zapakować eksponaty.

Giełda warszawska.

Notowania z dnia 31 stycznia:

Waluty: Ruble carskie po 500 525—500—505; ruble dumskie po 1000 — 90.—; po 250 — 70.—; dolary Stan. Zjednocz. 800; franki francuskie 55.—; marki niemieckie 14.—.

Dr. Praszki

przyjechał na krótki czas i przyjmuje od 4—6.

Cegielniana № 39.

Dr. med. Z. Fronson

Akuszerek i ginekolog powrócił na stałe i przyjmuje codziennie od 4—6, w niedzielę od 10—12 Zielona № 5.

Dr. Szumacher

Choroby skórne i weneryczne. **wznówił przyjęcia** Godz. przyj.: od 5—7, w niedz. i święta od 11—1 o Benedykta 1.

NESIA DYSKINÓWNA

MONIEK REZNIK

zareczeni.

Łódź. w styczniu 1921.

Wdowa

po b. dyrektorze III-o Wzajemnego Kredytu b. p. **Salomonie Heimanie** wzywa wszystkich

dłużników

zmarłego o zgłoszenie się do niej, Aleja I Maja № 3 m. 1 codziennie od 2 do 4 po poł. Niezgłaszający się zostaną pociągnięci do odpowiedzialności sądowej. 1872-1

CORSO Zielona 2 || **Ksieźniczka Dolarów** — i Jej 118-tu odrażonych konkurentów. — Wspaniała farsa w 5 cz. z Henry Port...

Dziś Premjera!

Grand-Kino

Po raz pierwszy w Łodzi!

Akty 2. 33

Dramat w 5 części. na tle afery szpiegowskiej wytw. Pathé ze znak. wywiadowcą

NICK WINTEREM

w gł. roli.

Początek o godz. 5, w święta i niedziele o g. 3.30.— Orkiestra symfoniczna.

Obraz Agencji kin. „CORSO” w Warszawie.

Organizacja koncertu LEO KOBAK.
SALA KONCERTOWABilety do nabycia w kasie. Sali Koncertowej
codziennie od godz. 10-ej do 1-jej po poł. i od
8-jej do 7-jej wiecz.Czwartek, 3 lutego 1921 r. o g. 8.15 wiecz. wysta-
wiony będzie ostatni akt opery Czajkowskiego
EUGENIUSZ ONIEGIN
w kostjumach.

Udział biorą:

Marja Delmar - Piryńska
Śpiewaczka Opery Warszawskiej w roli TATJANY.Mikołaj JACHNO
Baryton bobaterski Opery Moskiewskiej w roli EUGENIUSZA ONIEGINA.CZĘŚĆ II:
CUL: „Wojna” odp. Mikołaj Jachno.
Monizko: Arja z op. „Hrabina” odp. M. Delmar-Piryńska
CZĘŚĆ III:
Czajkowski: Arioso z op. „Eugeniusz Oniegin” odp. M. Jachno.
Robinson: Noc—odp. M. Piryńska.
Greczaninow: Berceuse—odp. M. Piryńska.
Przy fortepianie dyr. Teodor RyderTeatr „BAGATELA”
CEGIELNIANA 18.
— pod. dyr. M. Tarłowskiego —

Dziś o g. 8.30 w.

Część koncertowa z udział.
całego zespołu i nowozaa-
— gażowanych sił. —Seweryn Michałowski
melodeklamacja „Karnawał polski”.R. Gierasieński
jako Apollon Chamileko,
resisor i deklamator.Morderca sketch
nap. E. Bodo i J. Karwicz.W niedziele i święta po
— dwa przedstawieni a. —
Pocz. o g. 4 pp. 18.3 0 w.Teatr „Colloseum”
Zachodnia № 53WYSTĘPY znanego zespołu UKRAIŃSKICH artystów pod kier. prof. Jerzego Gajewskiego,
przy współud. wybitnej artystki-primad. **Fatymy Januszkowskiej-Gajewskiej**,
baleriny **Lubowej-Lewickiej**, art. kijowsk. teatru: U. Sadkowskiej, O. Lewic-
kiego, P. Poltawczenki, Sajki, Choromiczko, Awramenki i innych.Dziś
o godz.
8.15 w. komiczn. oper. w 3 akt; w 2 akt. Lewicka odd. „Taniec wschodni”, w
8 akt. „Cygański taniec”.

SZKOŁA TAŃCA W. Lipińskiego

przyjmuje kandydatów do kompletów na m. luty
i marzec. Do nowo-rozpoczętej grupy (tańce no-
woczesne) przyjmie jeszcze kilka par.
Zapisy i informacje: **Przejazd 40.** 48—1**Zabawki** 39—2celulojdowe, blaszane, drewniane, gry towarzyskie itp.
poleca w bardzo dużym wyborze
Kurkowy Skład Zabawek G. WEINREB,
Warszawa, Koszykowa 51. Tel. 161-34.Świetną egzystencję w Bydgoszczy znaj-
dzie jubiler i złotnik przez przejęcie naszego
pierwszo-
rzednego magazynu i pracowni wyrobów złotych.
Posiadamy kompletnie nowoczesne urządzone
warsztaty z elektrycz. i mieszkaniami. Duży zapas
kamieni i części składowych. Personel dobrze wysz-
kolony. Stier & Schmeiter, Bydgoszcz, Długa 50.**Warsztaty O. Brennera**
Wólczańska 112przyjmuje wszelkie obstarunki w zakresie elektro-
techniki, ślusarstwa i blacharstwa wchodzące.
Reparacje wykonuje bezwzględnie i po niskich
cenach. 627—3**SPZEDAM DRUKARNIĘ**prawie nowa, bogato zaopatrzona. Oferty sub
„Drukarnia” do administracji „Głosu”. 849—1**Maskaradowe Kostjomy**do wypożyczenia **damskie i męskie**.
Ul. 6-go Sierpnia (Benedykta) № 20, m. 12,
Naborowski. 87—3**Wojazer**obeznany w branży olejno-chemicznej, znający
miejskie stosunki handlowe poszukiwany do
Fabryki Przetworów Chemicznych. Oferty sub „Che-
mikalista” złożyć w adm. „Głosu”. 1145—3**Wyszedł z druku**
zeszyt styczniowy miesięcznika
(III rok wydawn.)**„TEL-A-WIW”**z bogatą treścią literacką i publicystyczną.
Cena zeszytu w sprzedaży pojed. mk. 65.— Otrzy-
mać można we wszystkich większych księgarniach
i w administracji (Piotrkowska 23). 02—2**Okazyjnie Kasa**sprzedaje się: chomont
angielski, maszynę do
pisania, biurko damskie
antyk. Wiadomość: Na-
rot 54. 225—2**KUPUJE**brylanty, złoto, srebro
perły oraz stare zęby
Płacę najlepiej i prozę.
się przekonac. Konstan-
tynowska 7, prawa ofic.
i piętro, Z. Milich.
60—20**Pies**
szpicprzybłąkał się. Jest do
odebrania. Nawrot № 1a,
u Aleksandrowa. 24—1**PRENUMERATA:** Miesięcznie Mk. 120.—, Kwartalnie Mk. 360.—. Za odno-
szenie dopłaca się Mk. 15.— miesięcznie. Prenumerata
przez pocztę miesięcznie Mk. 135.—, Kwartalnie 400.—
zagranicą Mk. 200.— miesięcznie.

Redaktor i wydawca Wanda Sachsowa.

Casino

JUTRO PREMERA!

POL
L
A
W
N
E
R
G
R
A
N
I

Zdolny, energiczny i

samodzielny kupiec

byli sprzedawca i wojazer, ustosunkowany u bardzo po-
ważnych fabrykantów w Łodzi, cieszący się wielkim
zaufaniem w całym kraju, posiadający pierwszorzędne
referencje, również dobrze obeznany w fabrykacji towa-
rów włókienniczych przystąpi chętnie do spółki na przystępnych wa-
runkach narazie z ka-
pitalem 500,000 mk. Posiada własne lokale w doskona-
łych punktach w Łodzi i Warszawie. Oferty sub „Rut”
do adm. „Głosu”. 1223—2

Dnia 29 stycznia b. r.

został zagubiony

zegarek srebrny
na rękę, firmy „Woro-
ciecki”. Uczciwy znalaz-
ca zechce zwrócić za wy-
nagrodzeniem. Nawrot 2,
m. 30, kapitan W. P. 25-1

Poszukiwany

wspólnikpo składzie przędzy, mie-
szającego się przy ulicy
Piotrkowskiej w bardzo
ruchliwym punkcie. Oferty
pod sub. „A. B.”. 31-21000 mk. nagro-
dy znalazł!Jadąc koleją ze Sieradza
do Łodzi dn. 29.1 1921 r.
zgubiłem księgę handlo-
wą i dokumenty. Sztul-
man, Sieradz. 50—1**Dr. S. KANTOR**Specjalista chorób wene-
rycznych, skórnych
i moczołciowych.
Leczenie promieniami Röntge
i światłem.Piotrkowska 144,
róg Kwangelickiej.Godz. przyjęcia: 9—2 r. i od
6—8 op. Dla pań od 5—6 pp**Dr. med.****Schweig**Choroby oczu
Przyjmuje od 12—1 i 4—6**Zawadzka 6.****Choroby skórne**
weneryczne**Dr. Lewkowicz**Konstantynowska 12.
Od 9—1 i od 6—8. Panie od
5—6.**Opłosezenia drobne:**

Sala Koncertowa

W KRAINIE
róż i zieleni.

?

5 lutego b. r.

Lekarz-Dentysta**JANINA****Tomaszewska-Witkowska****powróciła.**

55—1

Dwaj młodzi**PORUCZNIKI**z dobrą karierą, zażnajo-
mili się z dwiema panna-
mi z bogatej rodziny, z ce-
lem matrymonialnym. Li-
sty pod „Arwo” „Głosu”.
59—1**Potrzebna**na kondycję do uczennicy 8-jej
klasy inteligentna panna z gim-
nazjalnem wykształceniem i ze
znajomością gry fortepianowej.
Oferty sub „A. M. 225” do adm.
„Głosu”. 1374—1**Okazyjnie do sprzedania:**lampiony, maszyna do szy-
cia, meble, garderoba
męska i inne sprzety.
Zgłaszać się od 2—4,
Aleja 1-go Maja № 3 m. 1.**M. Kalecki,**student wydz. matemat. uniw.
warsz. przyjmuje
LEKcje
z matematyki elementarnej i
wyższej oraz fizyki. Zasad
można od 5-jej codziennie od 6—7.
Ul. Cegielniana № 61, u p. w.
Aron. 1370—3**A.A.** Kupię różne meble,
dywany, garderobę,
bieliznę, płacę najlie-
piej. Benedykta 28 m. 13
parter, Łazynek. 12—30**A. M.** Meble z sypialnego,
stolowego, szafy,
otomany, leżankę, toale-
tę, łustrą, umywalkę,
łóżeczko dziecięce sprze-
dam. Piotrkowska № 223
m. 3. 298—6

Panią do sprzedania

Gdańska 5. 280—3

Kuszerka Pipikowa, ul.
Piotrkowska 132 m. 14,
dla pań przyjezdnych
lokal. 1180—10Do sprzedania suzka
większej rasy ratler.
Wiadomość: Andrzejka 36,
m. 8—9 r., od 1—4. 47—2Gimnazjum 8-jo klasowe
poszukuje nauczycie-
la-(ki) historii dla wyż-
szych klas. Oferty sub.
R. D. w „Głosie”. 56—3Handlowca ndziel. bu-
chalterji, rachunk.
handl., korespond. poszu-
kuje. Oferty do „Głosu
Polskiego” sub. „Xl”. 6-1Kupuję meble garderobę,
bieliznę, futra, dywa-
ny, maszyny do szycia
Płacę najlepiej. Waju-
rajch, Benedykta № 19,
w sklepie. 175—53Maszynistka oraz biura-
listka z praktyką po-
szukuje odpowiedniej po-
sady. Łaskawe oferty do
„Głosu” pod „A. S.”. 1Młody człowiek z 6 kl.
wykształt. pragnie wsta-
pić jako praktykant do
fabryki ewent. fabryki.
Oferty „Głosu” „Prakty-
kant”. 56—1Maszyna Singera ręczna
mało używana do
sprzedania. Gdańska 98,
m. 1 od 10—1. 61—3Okazyjnie sprzedam kom-
plet maszyn do obrób-
ki drewna. Napiórkow-
skiego 7. 53—1Potrzebna zdolna panna
do magazynu damskich
kapeluszy oraz sprze-
dawczyni (chrześcijanki).
Wiadomość: Piotrkowska
№ 114 „Felicja”. 73-2Sprzedam dom dwupię-
trowy z budynkami,
nadającym się na fa-
brykę lub na magazyn.
Napiórkowskiego 7. 57-1Uczeń 8 kl. udziela
lekcji. Ceny przystęp-
ne. Piotrkowska № 16,
m. 22. 242—3Ważne dla Pań. Kupuję
wyczeski, płacę dobre
ceny. Kłener, Południo-
wa 9. 313—3Udział rosyjskiego w za-
kresie 7-ju klas gim-
nazjalnych za początko-
wą łacinę lub francuski.
Oferty dla „N”. 33—1**Zagubione dokumenty:**Ajzensztejn Berek zgubił
paszport niemiecki,
wyd. w Łodzi. 45—3Pinke Masza zgubiła do-
wód osobisty, wyd.
w Łodzi. 30—3Beker Bela zgubiła do-
wód osobisty, wyd. w
Głównie. 62—3Goldman Berek zgubił
paszport niemiecki,
wyd. w Łodzi. 23—3Jakubowicz Ieek zgub.
legitymację na 1 oso-
bę. Młynarska 7. 34—1Wiedeński Bolestaw zgub.
paszport rosyjski, wy-
dany w Łodzi. 04—2Varelle Jojne zgubił pa-
szport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 316—3Koplowicz Moszek zgub.
dowód osobisty, wyd.
w Opocznie, oraz kartę
powołania 1892 r. 52—3Wiatkowska Rachela
zgubiła paszport nie-
miecki, wyd. w Łodzi.
51—3Kancerski Władysław
zgubił kartę powoła-
nia roku 1889, wyd. w
P. K. U. w Łodzi 35—3Matyniak Lucjan zgub.
kartę urlopową, wyd.
przez P. K. U. w Kaliszu.
53—1Grbach Huma zgubiła
paszport niemiecki,
wyd. w Łodzi. 26—3Przedzięk Maksymilian
zgubił paszport nie-
miecki, wydany w Łodzi.Josenfeld Konstanty zgu-
bił paszport niemiecki,
wyd. w Łodzi. 279—3Gadziejewska Marja zgu-
biła matrykulę ze szko-
ły im. Orzeszkowej. 34-1Rubin Naftalin zgubił
kartę węglową. 21—1Rubin Naftalin zgubił
kartę drzewną. 22—1Szlankowicz Boruch zgu-
bił świadectwo na ko-
nia. Nowo-Zarawska 21.
37—1Szwarcberg Mordka zgu-
bił wykaz osobisty,
wyd. w Lesznie. 314—3Gwider Iia zgubiła pasz-
port niemiecki, wyd.
w Łodzi. 294—3Tuwim Zofja zgubiła pa-
szport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 318—3Tomara w tgallównauz.
V-klas szkoły p. A. A.
zgubiła matrykulę. 63-1Wajenberg Majer Izrael
zgubił dowód osobisty,
wyd. w Łodzi. 273—3Zaginęła legitymacja
№ 1632 na imię Men-
del Blechstajn. Cegiel-
niana № 53. 33—1**Letnisko**blisko Łodzi poszuki-
wane do kupna. Oferty
do admin. „Głosu” sub.
„Letnisko”

Potrzebny

uczeńdo składu aptecznego z
trzechletnią praktyką.
Oferty do adm. „Głosu”
pod „Uczeń”. 23—2angielskiej konwersacji
udziela rutynowany
nauczyciel szybko, grun-
townie. Nowo-Cegielnia-
na 12, m. 4, od 3—5 pp.
254—2

W drukarni „Głosu Polskiego” Piotrkowska 22